

017 MITÄ SINÄ PELAAT?

OPIKSELTAVA SANASTO JA RAKENTEET

Jalkapallo/futis
Koripallo
Lentopallo
Sulkapallo
Tennis
Jääkiekko
Salibandy/Sähly
Pingis

(Myös muut palloilulajit käyvät.)

Mitä sinä pelaat? Minä pelaan jalkapalloa/koripalloa/jne.

Hän pelaa jalkapalloa/koripalloa/jne.

TARVIKKEET

- Tuokion sanastokortit (kuvia, jotka esittävät eri palloilulajeja). Kuvakortteja vähintään yksi/oppija.
- Rekvisiittana mahdollisuuksien mukaan oikeita urheiluvälineitä (palloja, kiekkoja, mailoja)
- Sanastokooste oppijoille omaksi

TUOKION KULKU

TERVEHDYKSET JA ESITTÄYTYMINEN

Ryhmä istuu tiiviissä tuoliringissä. Vetäjä tervehtii: *Hei, tervetuloa!* ja esittelee itsensä *Minä olen...* Käydään nimikierros, jonka avustaja aloittaa.

TAVOITTEET

Vetäjä kertoo: *Tänään opitaan kysymään "Mitä sinä pelaat?" ja sanomaan "Minä pelaan jalkapalloa" ja "Hän pelaa jääkiekkoa".*

SANASTON MALLINNUKSEEN

Vetäjällä on käsissään pallolajeja esittäviä kuvakortteja. Tuokiossa voi olla mukana myös oikeita urheiluvälineitä havainnollistamassa kuvakortteja. Vetäjä esittelee kuvakortit yksi kerrallaan ja lausuu niitä kuvaavat sanat selkeällä ja kuuluvalla äänellä. Tämän jälkeen käydään sanat läpi yhdessä toistaen. Avustaja ohjeistaa ryhmäläisiä toistamaan perässä viittomalla molemmilla käsillä itseensä päin ja sanomalla itse sanat kuuluvalla äänellä. Sanat toistetaan yhdessä vielä ainakin toisen kerran.

PUHUVAN SANAKIRJAN MALLINNUKSEEN

Avustaja nousee ylös. Vetäjä esittelee "puhuvan sanakirjan" sanomalla: *Tässä on sanakirja. Sanakirja auttaa.* Vetäjä osoittaa avustajaa ja sanoo vielä: *sanakirja.* Tämän jälkeen avustaja osoittaa itseään ja toistaa: *sanakirja.* Vetäjä näyttää kuvaa, osoittaa sitä, näyttää mielteliäältä ja sanoo epäröiden: *Tässä on...hmm...* Vasta tässä vaiheessa avustaja ojentaa kätensä kämmen avoimena vetäjän olkapään korkeudelle. Vetäjä läpsäyttää sanakirjan kättä, jolloin tämä antaa oikean vastauksen esim. *Koripallo.* Vetäjä toistaa oikean vastauksen: *Koripallo!* Mallinnetaan uudestaan sanakirjan ideaa eri kuvan kanssa.

SANASTON HARJOITTELU

Vetäjä antaa satunnaisessa järjestyksessä jokaisen ryhmäläisen vuorollaan ottaa ojentamastaan korttiviuhkasta kuvakortin (kuvakortit alaspäin) ja koettaa sanan sanomista, jonka jälkeen kaikki toistavat sanan yhdessä ääneen. Eli yksi valitsee, näyttää kortin muille, muistelee ja kaikki toistavat yhdessä. Sitten on seuraavan vuoro (ei edetä kuitenkaan järjestyksessä). Sanakirja auttaa ja ojentaa kätensä vasta silloin, jos oppija ei muista sanaa. Käydään vuorotellen läpi jokaisen kortin esittämä sana puhuvan sanakirjan avustuksella. Lopuksi kerätään kortit ja toistetaan harjoitusta niin kauan, että sanat alkavat jäädä jokaisen ryhmäläisen mieleen.

DIALOGIN MALLINNUS 1

Vetäjä kysyy avustajalta: *Mitä sinä pelaat?* ja ohjeistaa ryhmää toistamaan viittomalla molemmilla käsillään itseensä päin. Avustaja nostaa vetäjän ojentamasta kuvakorttiviuhkasta yhtä palloilulajia esittävän kortin, näyttää korttia muille ja vastaa vetäjän esittämään kysymykseen: *Minä pelaan jalkapalloa*. Tässä kohtaa avustaja voi esittää jalkapallon pelaamista joko mielikuvitus tai oikean jalkapallon kanssa selvyuden vuoksi. Avustaja ohjeistaa myös ryhmää toistamaan vastauksen viittomalla molemmilla käsillään itseensä päin. Vetäjä kysyy uudestaan: *Mitä sinä pelaat?* ja viittoo ryhmää toistamaan. Avustaja ottaa toisen kortin viuhkasta ja vastaa: *Minä pelaan koripalloa* ja viittoo ryhmää toistamaan. Tätä käydään niin monta kertaa, että jokainen kuvakortti on käyty läpi ja toistettu yhdessä.

DIALOGIN HARJOITTELU 1

Vetäjä ojentaa avustajaa kohti tuttuun tapaan korttiviuhkan ja kysyy tältä: *Mitä sinä pelaat?* Avustaja valitsee kortin, näyttää sitä muulle ryhmälle ja vastaa sen mukaan minkä kortin hän on valinnut, esim. *Minä pelaan jääkiekkoa*. Tämän jälkeen avustaja siirtyy puhuvaksi sanakirjaksi ryhmäläisten taakse (nousee, osoittaa kämmenellä rintakehää ja sanoo *sanakirja*). Vetäjä ojentaa korttiviuhkaa satunnaisessa järjestyksessä ryhmäläisille ja kysyy *Mitä sinä pelaat?* Ryhmäläiset saavat kukin vuorollaan ottaa kortin ja sanakirjan avustuksella koettaa sanan sanomista ääneen. Jokainen kortti näytetään muille ja lauseet toistetaan myös yhdessä kovaan ääneen. Kun kortit loppuvat vetäjän kädestä, ne kerätään oppijoilta ja harjoittelua jatketaan samalla tavalla niin kauan, kunnes kaikki ryhmäläiset alkavat oppia harjoiteltavan asian.

Tämän jälkeen käydään kierros, jonka aikana ryhmäläiset pääsevät itse kysymään toisiltaan kysymyksen *Mitä sinä pelaat?* ja vastaamaan siihen. Kierroksen voi käydä järjestyksessä niin, että kukin vuorossa ollut kysyy kysymyksen vierustoveriltaan tai sitten voi valita satunnaisesti henkilön, jolle kysymys osoitetaan. Kortit kulkevat harjoituksen aikana pakassa kysyjältä vastaajalle ja vastataan aina päällimmäisenä olevaan korttiin, joka laitetaan vuoron lopussa alimmaiseksi.

Kierros alkaa niin, että vetäjä näyttää kuvapakkaa jollekin ryhmäläiselle, osoittaa sormella päällimmäisenä olevaa kuvaa, kysyy *Mitä sinä pelaat?* ja antaa korttipakan vastaajalle. Avustaja ohjeistaa vuorossa olevaa vastaamaan osoittamalla kädellä ensin vuorossa olevaa, sitten kuvakorttia ja sanomalla hiljaa *Minä pelaan...* Sitten ohjeistetaan käsieleiden avulla vuorossa olevaa laittamaan juuri käsitelty kortti pakan alimmaiseksi, näyttämään seuraavaa kuvaa jollekin toiselle oppijalle ja kysymään tältä: *Mitä sinä pelaat?*

DIALOGIN MALLINNUS & HARJOITTELU 2

Jokainen ryhmäläinen ottaa yhden kuvakortin itselleen. Vetäjä osoittaa omaa kuvakorttiaan ja kertoo: *Minä pelaan sählyä*, jonka jälkeen hän osoittaa avustajaa ja hänen kädessään olevaa kuvakorttia ja kertoo: *Hän pelaa lentopalloa*. Avustaja tekee samalla tavalla vieressään olevalle oppijalle ja kehottaa käsiliikkein jatkamaan eteenpäin. Käydään läpi niin, että jokainen saa kertoa sekä oman kuvakortin sisällön, että vieressä istuvan. Käydään läpi muutamaan kertaan kortteja vaihdellen.

PIIRIN LOPETUS

Kerrataan vielä yhdessä tuokion aikana harjoitellut sanat ja lauseet. Jaetaan ryhmän osallistujille sanastokooste, joka käydään läpi ääneen.

KEHUT, KIITOKSET JA SANASTOKOOSTEET!

LISÄTEHTÄVÄ 1 (jos aikaa jää ja/tai ryhmä on etevä)

Opetellaan *Minä tykkään/en tykkää jalkapallosta* -rakenne. Opettelussa voi käyttää apuna esim. peukkuemojeja tai näyttää omalla peukalolla *tykkään* (peukku ylös) ja *en tykkää* (peukku alas).

LISÄTEHTÄVÄ 2 (jos aikaa jää ja/tai ryhmä on etevä)

Oppija kerrallaan tulee ryhmän eteen esittämään pantomiimina jotain tuokion aikana opittua urheilulajia (käyttäen mahdollisesti apuna rekvisiittaa). Muut oppijat pyrkivät arvaamaan urheilulajin ja käyttävät rakennetta *Hän pelaa jalkapalloa*.